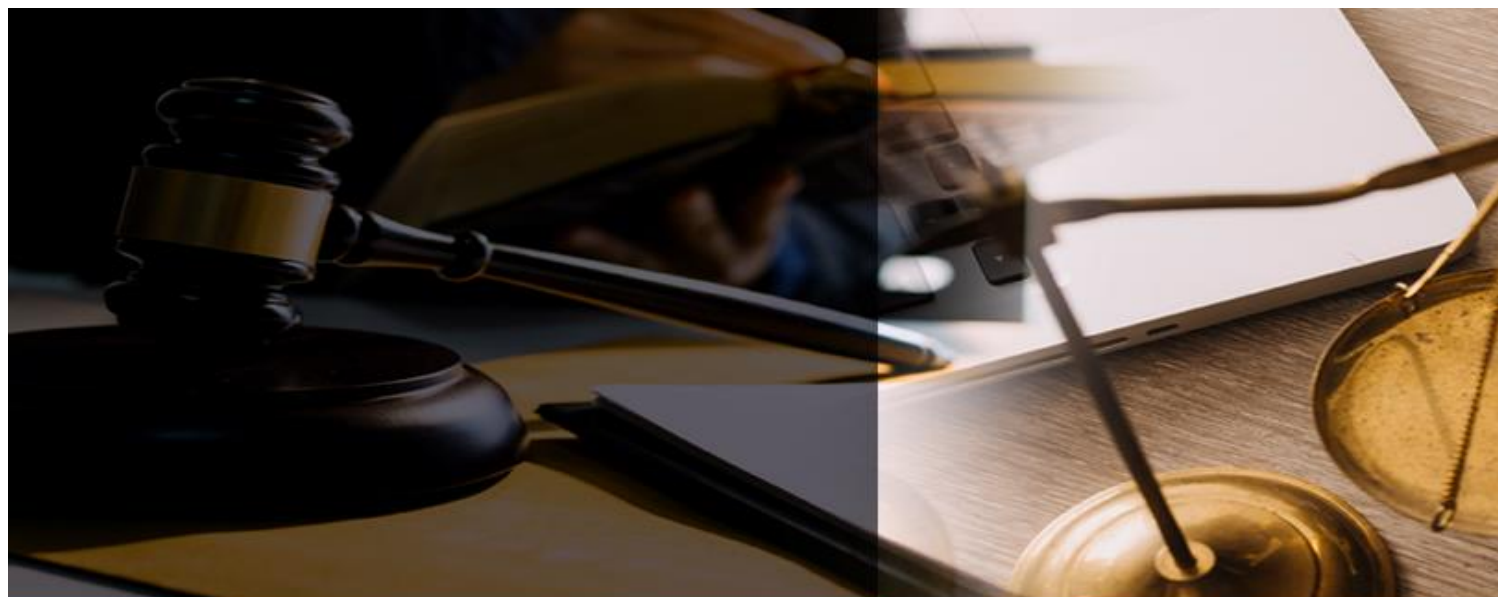

Ν. 5090/2024: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

www.sioufaslaw.com

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

Με τον ν. 5090/2024¹, επιδιώχθηκε η επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης, μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων στον Ποινικό Κώδικα (εφεξής «ΠΚ») και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (εφεξής «ΚΠΔ»). Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις των διατάξεων του ΠΚ και του ΚΠΔ, συμβάλλουν- κατά το άρθρο 2 του ως άνω νόμου - στην ουσιαστικότερη, αποτελεσματικότερη και αμεσότερη διεξαγωγή της δίκης, στην ενίσχυση της εγκληματοπροληπτικής λειτουργίας της ποινής, μέσω των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης της ποινής και στην οικονομία της ποινικής διαδικασίας. Οι κυριότερες τροποποιήσεις, είναι οι εξής:

- ✓ **Αυξήθηκε το ανώτατο όριο της ποινής της πρόσκαιρης κάθειρξης, από τα δεκαπέντε (15) έτη στα είκοσι (20) έτη- Ισχύς από 01.05.2024.**

¹ Ν. 5090/2024 (ΦΕΚ Α'30/23.02.2024) με τίτλο «Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και το Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης – Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας».

- ✓ **Προβλέπεται η δικαιοδοσία των ποινικών δικαστηρίων να αποφασίσουν για την απέλαση αλλοδαπού:** Το Δικαστήριο, ανεξάρτητα από την τυχόν συντρέχουσα διοικητική διαδικασία (σύμφωνα με τις διατάξεις περί αλλοδαπών), μπορεί να διατάξει την απέλαση κάθε αλλοδαπού (πολίτη τρίτης χώρας ή κράτους μέλους της Ε.Ε) που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη, εάν κρίνει ότι η παραμονή του στη χώρα δεν συμβιβάζεται προς τους όρους της κοινωνικής συμβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη, κυρίως το είδος του τελεσθέντος εγκλήματος, τις ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης και τον χρόνο παραμονής του στο ελληνικό έδαφος- Ισχύς από 01.07.2024.
- ✓ **Στην έννοια των εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά,** περιλαμβάνονται και τα εγκλήματα που τελούνται με δόλο, **σε βάρος ανηλίκου ή προσώπου που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του-** Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Στις ελαφρυντικές περιστάσεις,** δεν προβλέπεται πλέον ο σύννομος βίος, αλλά επανήλθε το κριτήριο του πρότερου έντιμου βίου, ήτοι να έζησε ο υπαίτιος – κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης- έντιμη, ατομική, οικογενειακή, επαγγελματική και γενικά κοινωνική ζωή- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Σε περίπτωση συρροής λόγων μείωσης της ποινής,** εφαρμόζεται μία μόνο φορά η μείωση της ποινής- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Προβλέπεται πλέον δυνατότητα έκτισης της ποινής που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, κατ' οίκον με ηλεκτρονική επιτήρηση,** εφόσον κριθεί ότι είναι πρόσφορη να τον αποτρέψει από την τέλεση άλλων αδικημάτων- Ισχύς από 01.07.2024.
- ✓ Τα εγκλήματα σε βάρος του νομικού προσώπου του Ελληνικού Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διώκονται πάντοτε αυτεπάγγελα- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Είναι ειδικό έγκλημα η διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας νοσηλευτικών ιδρυμάτων και χώρων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Στο αδίκημα του άρθρου 169^A ΠΚ περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων και συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο, **προστέθηκε η παραβίαση πρακτικού διαμεσολάβησης που αφορά στην επικοινωνία των ανήλικων τέκνων-** Ισχύς από 01.05.2024.

- ✓ Καθιερώνεται το **πλημμέλημα της παραβίασης περιορισμών διαμονής** που έχουν επιβληθεί νόμιμα σε βάρος κάποιου προσώπου. Επιπλέον, τιμωρείται ο αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε με δικαστική απόφαση και παραβιάζει την απαγόρευση επιστροφής του στη χώρα. Η επιβληθείσα σε βάρος του ποινή, εκτελείται αμέσως και η τυχόν ασκηθείσα έφεση δεν έχει αναστέλλουσα δύναμη- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Στο έγκλημα του **εμπρησμού**: Η από αμέλεια πρόκληση πυρκαγιάς δάσους, σε συνθήκες με ακραίο δείκτη επικινδυνότητας, όταν αυτή επιφέρει σωματικές βλάβες, θανάτους ή βαρύτατη οικολογική βλάβη, μετατρέπεται σε κακούργημα. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής της δήμευσης τμήματος της περιουσίας του αυτουργού και των συμμετόχων, ως παρεπόμενη ποινή. Τέλος αυστηροποιήθηκαν οι ποινές, τόσο στην πλημμεληματική όσο και στην κακουργηματική του μορφή- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Η **επικίνδυνη οδήγηση** τιμωρείται με κάθειρξη και στην περίπτωση παραβίασης του **ερυθρού σηματοδότη**, εφόσον από την ενέργεια αυτή προκαλείται θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Αυξήθηκε το κατώτατο όριο ποινής στο αδίκημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια** (τουλάχιστον 2 έτη)- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Καταργήθηκε το αδίκημα της απλής δυσφήμισης**- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ Στην **έννοια του τρίτου**, στο έγκλημα της **συκοφαντικής δυσφήμισης**, **δεν περιλαμβάνονται** δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι που λαμβάνουν γνώση των ισχυρισμών για τα δυαδικά μέρη, κατά την ενάσκηση καθήκοντος στο πλαίσιο πολιτικής, ποινικής ή διοικητικής δίκης- Ισχύς από 01.05.2024.
- ✓ **Επανήλθε η αυτεπάγγελτη δίωξη στο αδίκημα της παραβίασης υποχρέωσης διατροφής** (μέχρι τώρα απαιτούταν η υποβολή έγκλησης)- Ισχύς από 01.05.2024.

Μαρία Αικατερίνη Δ. Παπαδοπούλου
Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ Ιστορίας και Θεωρίας Δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Αστικού δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Εμπορικού Δικαίου, Νομική Σχολή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

